

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

Nr. 55 (827) IV m....DEDELS TORE....1948.III.15. pirmadienis

JAV-bių senatas priėmė Marshallio planą

JAV-bių senatas 56:31 balsų santykiu atmetė, senatoriaus Tafto pasiūlymą sumažinti Marshallio plano paskolą 15 mėn. nuo 5,3 iki 4 milijardų dolerių. Taft pareiškė, kad jis pritaria Marshallio plano politinei svarbai, tik paabejojęs jo ūkiško vykdymo racionalumu. Praeitą naktį senatas 69:17 balsų santykiu priėmė Marshallio planą pilnumoje, t.y. 5,3 milijardų dol. 15 mėn. ir pereinamąją paskolą, sumažindama ją nuo 55 mil. dol. iki 44 mil. dol.

Reprezentantų rūmai planą svarstys tik ateinančio mėn. pradžioje.

Tikėdama, kad planas bus galutinai priimtas, JAV-bių užsienio reikalų ministerija pradėjo pasitarimus su atskiromis Europos valstybėmis.

-Šiandien Paryžiuje prasideda prie Marshallio plano prisidėjusių valstybių užs. reikalų ministerių konferencija, kurią atidarys Bevin ir pasakys kalbą.

Masaryk palaidotas

Penktadienį Masaryko palaikai buvo pašarvoti užs. reikalų m-jos Černy rūmuose. Šimtai tūkstančių žmonių, net su ašaromis akyse, lankė savo tautos didįjį vyrą. Vienu metu susirinkusi minia ties karstu sugiedojo tautos himną. Šeštadienį kūnas buvo pervežtas į tautinį muziejų. Ekspertacija ėjo šia tvarka: kavalerija, pėstininkai, antm patrankos vežamas karstas, apdengtas valstybine vėliava, artimieji, vyriausybė. Muziejuje Gotwald pasakė kalbą, kurioje pareiškė, kad Masaryk pritarė naujai vyriausybei, tačiau užsienio įtaka jį nuvarė į karstą. Muziejuje buvo apsilankęs ir prezidentas Beneš, kuris pareiškė užuojautos velionies seseriai. Daugiau jis nieko nekalbėjo. Tai buvo jo pirmas viešas pasirodymas po perversmo. Vėliau kūnas buvo pervežtas į Lany, kur buvo palaidotas šalia Tomo Masaryko kapo. Beneš nedalyvavo šioje laidotuvių dalyje.

-Vakarų spauda dar kartą paminėjo Masaryko asmenį ir jo nuopelnus laisvei ir demokratijai. Nurodoma, kad jo tėvo T.Masaryko visada pabrėžiamą fatališką posakį: "Su komunizmu galima gyventi tik draugystėje". Šio posakio pasekos virto jo sūnaus tragiškos mirties priežastimi. J.Masaryko mirties aplinkybės lyginamos su nusivylusio europiečio kritimu iš savo kultūros rūmų lango, komunizmo pergales akivaizdoje. Toliau nurodoma, kad čekų emigrantai netiki į Masaryko savižudybę, o dar labiau pabrėžtina tas faktas, kad JAV-bėse kalbama tik apie Masaryko mirtį, nutylint kaip ji įvykusi. Niekas netiki pasakai apie "nervų priepuolį". Taip pat ne paslaptis, kad esant krašte diktatūrai, žmonės iš pasalų žudomi. Kaip ten ir nebūtų buvę, dabar vis labiau išryškėja, kad Masaryk liko ištikimas išminčiai "geriau mirti, negu vergauti".

Čilė užstoja Čekoslovakų demokratus

Čilės pasiuntinys prie JTautų kreipėsi į JTautas, reikalaudamas svarstyti Saugumo Taryboje TSRS-gos vaidmens klausimą, jei įvykdant perversmą Čekoslovakijoje. Čilės reikalavimas surašytas panašioje formoje, kaip buvusis Čekoslovakijos atstovas Papanek prie JTautų, kad buvo parašęs Tr. Lie. Kaip žinia, Tr. Lie. Papaneko raštą atmetė, kaip privataus asmens. Dabar tą patį skundą iškėlė vyriausybė, neturinti diplomatinių santykių su TSRS-ga. Tr. Lie. perdavė Čilės raštą Saugumo Tarybai, kuri šį trečiadienį svarstys, ar klausimą pastatyti dienvakare.

Stovyklos gyventojai norintieji vykti į Urugvajų, registruojasi šiandien iki 17 val. stovyklos Komitete. Norinčiųjų išemigruoti į Urugvajų sąrašai bus persiunčiami L.T.B.V. Komitetui. (Plačiau šiuo reikalu žiūr. Tėviškos Garsas Nr. 114 1948.3.3. 4 pusl.)

ŠV. TĖVO VAINIKAVIMO MINĖJIMAS

Vakar karininkų klubo salėje mūsų gimnazija surengė visuomenei J. Šv. Popiežiaus Pijaus XII devynerių metų vainikavimo sukakties minėjimą. Jį atidarė gimnazijos dir. J. Vedegys. Rašytojas J. Jankus skaitė plačią ir turiningą paskaitą, paliesdamas Popiežiaus Pijaus XII asmeninį gyvenimą, jo santykius su Lietuva, jo nuopelnus taikai ir žmonijos tobulybei siekti. Minėjimas buvo pavairintas deklamacijomis. Koncertinę dalį atliko mok. A. Puodžiūnas (smuiku), A. Čiplinskas (solo bosas) bei jaunesniųjų ir vyresniųjų klasių mokinių (mergaičių) chorai, sugiedodami giesmes.

~~~~~

Naujas Europos suvienijimo projektas

71 žem. rūmų atstovas - 40 darbiečių, 24 konservatoriai, 4 liberalai ir 3 nepriklausomieji paruošė pasiūlymą iš 16 prie Marshallio plano prisidėjusių valstybių sudaryti vakarų Europos sąjungą. Tik ką sudarytas Briuselio paktas, atstovų nuomone, nesanti pakankamai pajėgi institucija komunizmui atremti. Paktas sudarytas vienu pavyzdžiu ir jo nariai neatsako savo pilno tautiško suverenumo. Pasiūlytoji sąjunga įpareigotų savo narius sumažinti savom suverenumą bendram labui. Sąjungos priešakyje stovėtų nuolatinė Taryba, kuri vadovautųsi išdirbta konstitucija. Sąjungos kraštų piliečiai išgytų Vakarų Europos Sąjungos pilietybę. Sąjungos Taryba sprestų politiniu, socialiniu, ūkiniu ir kariniu klausimu. Sąjungos nariai būtų tampriai tarp savęs surišti.

Spauda pažymi, kad šis projektas aiškiai parodo, kokią nuotaiką pasidarė po Čekoslovakijos įvykių.

Anglijos finansų ministeris vienoje kalboje pareiškė, kad politinė padėtis paaiškėjo ir yra panaši į 1938 metų padėtį. JAV-bėse Carolinoje kalbėjo buv. užs. reikalų ministeris Byrnes, kuris pareiškė, kad esą gana siuntinėti TSRS-gai protesto notas. Dabar atėjo laikas veikti ir darbais įrodyti, jog JAV-bės nenusileis TSRS-gai.

Bolševikai jau ragina

TSRS-gos pasirntinys Helsinkyje Savanenka paragino suomių greičiau vykti į Maskvą. Suomių delegacija vyks į Maskvą kovo mėn. 20 d.

Popiežius ragina balsuoti

Popiežius, kreipdamasis į italų tautą, ragino visus dalyvauti rinkimuose, tačiau primena katalikams elgtis pagal savo krikščionišką sąžinę ir neatsiduoti savo balsų už bedievių partijų sąrašus.

Areštuojami komunistai

Jugoslavijos provincijoje Slovenijoje suimta visa eilė komunistų, užimančių atsakingas tarnybas. Jie kaltinami šnipinėjimu Anglijos naudai. Belgrado įstaigos šią žinią patvirtino.

Pastaruoju metu keliuose prancūzų laikraščiuose tilpo straipsnių, nurodančių į galimą de Gaulle susiartinimą su Prancūzijos vyriausybę. Vyriausybė šiuo reikalu ligi šiol nepareiškė savo nuomonės. Socialistas L. Blum tą žinią paneigė ir pažadėjo vyriausybei soc. paramą.

~~~~~
Leidžia Dedelstorfo Taut. Liet. Komitetas. Redaguoja L. Pilipavičius